

ONG insten els Estats membres i el Parlament Europeu: No cedir més: rebutjar l'ús de llacunes legals en les reformes de la llei d'asil de la UE

Els estats membres i el Parlament Europeu, colegisladors de la UE, estan avançant en la reforma de la legislació de la UE en matèria d'asil en forma de Pacte sobre Migració i Asil, que redueix els estàndards de protecció i soscava els drets humans dels sol·licitants d'asil a Europa. Però no només això.

Alguns estats membres de la UE estan intentant reactivar una proposta addicional sobre "instrumentalització" llançada el 2021, que els permetria derogar les seves obligacions en casos de suposada "instrumentalització dels migrants", soscavant així l'harmonització i el sistema comú. Per a més detalls, vegeu aquest [anàlisi](#) i [declaració](#).

Els esforços el 2022 per arribar a un acord entre els Estats membres sobre el Reglament d'instrumentalització es van veure frustrats quan alguns estats membres van veure els riscos inherents a la proposta. Ara, el Consell intenta fusionar el seu contingut en una altra proposta, el Reglament de Crisi i Força major, per crear un Reglament de Crisi, Força major i Instrumentalització (d'ara endavant, "el Reglament fusionat"). Amb aquesta tàctica, entre els estats membres es crearien tres règims derogatoris: "crisi", "força major" i "instrumentalització", situacions que només es defineixen vagament o no es defineixen gens. A més, s'estan discutint exempcions addicionals i d'ampli abast. Això arriba en un moment en què el principal repte del sistema europeu comú d'asil és la falta de respecte a les obligacions legals, enmig d'una crisi contínua de l'Estat de dret a la UE.

Dins del Parlament hi ha una forta oposició a la codificació del concepte d'"instrumentalització" en la legislació de la UE, i les esmenes proposades pel Parlament al Reglament de Crisi rebutgen (el mal) ús de "força major". Tanmateix, els estats membres confien en el desig del Parlament d'obtenir un resultat sobre el Reglament de Crisi i esperen que accepti el Reglament fusionat.

Si s'adopta, la proposta tindria un efecte nociu significatiu sobre els drets fonamentals de les persones que cerquen protecció a Europa, ja que donarà lloc a:

- Reducció de l'accés a l'asil a causa de períodes retardats de registre, accés restringit a assessors legals i augment del risc de deportacions.
- Un nombre molt més gran de persones a qui se'ls gestionen les seves sol·licituds d'asil en procediments fronterers de segona categoria en comptes del procediment d'asil habitual.
- L'augment de la detenció de persones a la frontera, inclosos els nens no acompanyats i les famílies, mitjançant l'ampliació dels terminis i l'abast de les persones mantingudes en procediments fronterers d'asil i retorn.
- Condicions d'acollida deficientes i disposicions materials i d'atenció sanitària que seran insuficients per assolir el lliand de la dignitat humana, especialment per a les persones vulnerables, inclosos els nens o els supervivents de tortura o tràfic.

Per tant, el Reglament fusionat:

- És desproporcionat pel que fa a l'impacte negatiu significatiu en els drets fonamentals de les persones afectades.

- Pot crear situacions de discriminació contra determinats grups de refugiats contravenint l'article 3 de la Convenció sobre els refugiats de 1951 i els articles 2 i 22 de la Convenció dels Drets de l'Infant.
- És injust amb els estats membres que mantenen les normes i donarà lloc a una major responsabilitat d'aquests estats, ja que la manca de respecte dels estàndards de la UE i del dret internacional suposarà una motivació per a que les persones que necessitin protecció presentin les seves sol·licituds d'asil en aquests estats membres.
- No fa res per abordar la situació d'«instrumentalització» per part de tercers països, sinó que s'adreça a persones que cerquen protecció, elles mateixes víctimes d'aquestes accions.
- Comportarà l'erosió del sistema europeu comú d'asil que ja pateix un incompliment generalitzat que queda en gran part impune.

El marc legal actual ja ofereix flexibilitat als estats membres per fer front als esdeveniments canviants a la seva frontera, inclosa la possibilitat d'excepcions, encara que circumscrites de manera estricta i correcta pels Tractats i la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la UE.

Les organitzacions signants rebutgen l'intent d'introduir mecanismes que permetin als Estats membres derogar les seves obligacions en diferents situacions i demanen el següent:

Posició dels Estats membres sobre el Reglament de fusió:

- Els estats membres haurien de rebutjar l'instrument de crisi, força major i instrumentalització fusionats.
- El Reglament d'instrumentalització, el seu contingut i el propi concepte s'haurien d'eliminar definitivament de les negociacions de la reforma.
- Els estats membres haurien de rebutjar l'ús indegut del concepte "força major" com a base per a les excepcions a la legislació d'asil de la UE.
- En definir la seva posició sobre el Reglament de crisi, el Consell ha d'adoptar mesures que tinguin com a objectiu donar suport als Estats membres perquè compleixin les seves obligacions de protecció en una situació de crisi, com ara l'aixecament dels criteris de primer país d'entrada, el suport a la protecció immediata, un mecanisme de reconeixement *prima facie* i mesures de solidaritat i preparació davant les crisis.

Posició del Parlament Europeu sobre el Reglament de fusió:

- El Parlament Europeu, en la seva recerca d'un acord sobre el Reglament de crisi, no ha d'acceptar la incorporació dels continguts del Reglament d'instrumentalització i hauria de rebutjar la noció de "força major".

L'ús de les exempcions:

- Com passa actualment en el dret de la UE –tal com prescriu el TJUE–, qualsevol ús de derogacions hauria d'estar estrictament limitat i operar dins dels límits del dret fonamental de la UE.
- En el Reglament de crisi, o en qualsevol altra proposta de reforma, s'han d'eliminar les excepcions que soscaven els drets fonamentals. Això inclou les excepcions que condueixen a l'ampliació de l'ús del procediment fronterer.

El règim d'autorització:

- Qualsevol ús d'un règim derogatori, ja sigui en el Reglament de crisi o en altres instruments, ha de tenir un procediment d'autorització sòlid, en comptes de ser quelcom que els Estats membres puguin invocar a voluntat;
- Com a mínim, el procediment d'autorització ha de:
 - incloure definicions clares i verificables legalment;
 - estipular les proves que ha d'aportar l'Estat membre que pretén acollir-se a l'excepció;
 - afegir un marge discrecional que permeti a la Comissió revisar les sol·licituds dels estats membres i decidir si les accepta o no;
 - exigir una decisió d'execució del Consell i eliminar la possibilitat que l'estat membre pugui establir una excepció abans que el Consell adopti una decisió;
 - incloure una avaluació de l'impacte en altres estats membres de la UE i en la gestió harmonitzada de l'asil de les excepcions proposades;
 - condicionar l'adopció d'una decisió d'execució del Consell al desplegament d'agències de la UE a l'estat membre en qüestió;
 - implicar el Consell i el Parlament Europeu en el seguiment de la situació.

Signen: Consulta la llista completa de signants a la pàgina [web de l'ECRE](#).

Accem

Action for Women

ActionAid International

Alianza-ActionAid Spain

AMERA International

Amnesty International

ASGI Associazione per gli Studi Giuridici sull'Immigrazione

Association for Legal Intervention (SIP)

AsyLex

AWO B

undesverband e.V.

Better Days

Greece Boat Refugee Foundation

Caritas Europa

Center for Research and Social Development IDEAS

Churches' Commission for Migrants in Europe CCME

COFACE Families Europe

Comissió Catalana d'Acció pel Refugi (CCAR)

Conselho Português para os Refugiados (Portuguese Refugee Council)

Consiglio Italiano per i Rifugiati

CONVIVE – Fundación Cepaim

Danish Refugee Council (DRC)

Diotima Centre for Gender Rights and Equality

Dutch Council for Refugees

ECRE

Entreculturas

Equal Legal Aid

Estonian Refugee Council

EuroMed Rights

FARR, the Swedish Network of Refugee Support Groups
Federación Andalucía Acoge
Federation Italian Christian organisations for international civil service FOCSIV
Fenix Humanitarian Legal Aid
Forum réfugiés
Greek Council for Refugees (GCR)
HIAS Europe
Human Rights Legal Project
Human Rights Watch
HumanRights360
I Have Rights
Irida Women's Center
Ivorian Community of Greece
Jesuit Refugee Service Greece (JRS Greece)
Jesuit Refugee Service Malta
JRS Europe
JRS-Luxembourg, asbl
Justícia i Pau Barcelona
Kids in Need of Defense (KIND)
La Cimade
LDH (Ligue des droits de l'Homme)
Legal Centre Lesbos
Lighthouse Relief
METAdrasi
Migration Policy Group
Mobile Info Team
Mosaico azioni per i rifugiati
Network for Children's Rights – Greece
Novact
Oxfam
PIC – Legal Center for the Protection of Human Rights and the Environment
Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants – PICUM
Plattform Asyl – FÜR MENSCHEN RECHTE
PRO ASYL
Quaker Council for European Affairs
Red Acoge
Refugee Legal Support (RLS)
Refugee Support Aegean (RSA)
Refugees International
Safe Passage International Greece
Save the Children
SOLIDAR
SolidarityNow
Spanish Council for Refugees (CEAR)
Swiss Refugee Council
Symbiosis – Council of Europe School of Political Studies in Greece
terre des hommes Germany
The Border Violence Monitoring Network
The Syrian Center for Media and Freedom of Expression
Vluchtelingenwerk Vlaanderen